

PREVENTIVNÍ PROGRAM

ŠKOLNÍ ROK 2020/21

1. ZÁKLADNÍ ÚDAJE:

Název a adresa školy:

Střední odborná škola mediální grafiky a polygrafie
Jiříkovská 814/4
408 01 Rumburk

Kontakt:

telefon: 412 332 072
e-mail: info@sosmgrp.cz
web: www.sosmgrp.cz

Ředitel:

Mgr., Bc. Jiří Uher

Počet tříd: 8

- z toho tříd s učebními obory: 3 (knihař, tiskař na polygrafických strojích, reprodukční grafik)
- z toho tříd se studijními obory: 5 (reprodukční grafik pro média, tiskař na polygrafických strojích, polygraf)

Počet žáků: 198

- z toho dívek: 103
- z toho chlapců: 95

Počet pedagogických pracovníků: 27

- z toho učitelů teoretických předmětů: 12
- z toho učitelů odborných předmětů: 12
- z toho vychovatelů: 3

Preventivní tým:

Ředitel:

Mgr., Bc. Jiří Uher
telefon: 412 332 072
e-mail: uher@sosmgrp.cz

Zástupkyně ředitele pro TV:

Mgr. Iva Šabatová
telefon: 412 332 072
e-mail: sabatova@sosmgrp.cz

Zástupce ředitele pro OV:

I. Šabata
telefon: 412 332 072
e-mail: sabata@sosmgrp.cz

Školní metodička prevence (+ vychovatelka na DM):

Bc. L. Obergruberová

telefon: 731 271 992, 412 332 072

e-mail: obergruberova@sosmgrp.cz

Výchovný poradce:

Mgr. Josef Makovský

telefon: 412 332 072

e-mail: makovsky@sosmgrp.cz

Na realizaci PP se dle potřeby podílejí všichni zaměstnanci školy, především pak pedagogičtí pracovníci, stěžejní význam má působení třídních učitelů.

2. CÍLE PROGRAMU

Cíle programu vycházejí z dlouhodobých cílů uvedených ve ŠKOLNÍ PREVENTIVNÍ STRATEGII

* Směřovat ke snižování výskytu rizikového chování, vést žáky ke zdravému životnímu stylu, tj. životu bez závislostí, a to zvýšením znalostí žáků, neboť dostatek znalostí je předpokladem pro správné rozhodování. Dle možností ovlivňovat pozitivně též postoje a chování žáků.

** Vytvářet pozitivní sociální klima zlepšováním kvality vztahů ve třídě a škole a důsledným řešením každé šikany a dalších problémů žáků (prevence záškoláctví, šikany, ale i dalšího rizikového chování).

*** Snižovat výskyt dalšího rizikového chování žáků (sebepoškozování atd.), a to hlavně zvyšováním informovanosti, a dle možností též ovlivňováním postojů a chování žáků.

Závěry každoročního dotazníkového šetření po mnoho let ukázaly, že preventivními aktivitami na SŠ nelze nějak podstatně změnit žáky ve vztahu k rizikovému chování, toto je možné na ZŠ či již v MŠ.

Možné je ale:

a) Zvyšovat informovanost žáků (látkové a nelátkové závislosti, bezpečné sexuální chování atd.)

b) Zabezpečit ZDRAVÉ A BEZPEČNÉ KLIMA VE TŘÍDĚ, které je velmi dobrou prevencí šikany, ale i dalších rizikových jevů.

Proto je stěžejní část PP zaměřena právě na ZDRAVÉ A BEZPEČNÉ klima ve třídě (viz i ŠKOLNÍ PROGRAM PROTI ŠIKANOVÁNÍ), a to především formou **TŘÍDNICKÝCH HODIN**.

V září 2020 bude realizováno ve třídách školy dotazníkové šetření (anketa) s cílem zmapovat postoj žáků k TH, jejich hodnocení.

3. VLASTNÍ OBSAH PP – DLE CÍLOVÝCH SKUPIN

----- CÍLOVÁ SKUPINA: ŽÁCI -----

A. Specifická prevence – preventivní témata obsažená v ŠVP

Cíl: Během výuky se ve vhodných předmětech věnovat nejfrekventovanějším (ale i dalším) tématům specifické prevence obsažených v ŠVP, v každé třídě alespoň 1x za pololetí.

B. Specifická prevence – preventivní programy:

Cíl: Realizovat ve všech třídách navazující programy specifické prevence, zaměřené na nejfrekventovanější typy RCH:

Preventivní program B/1: (stěžejní část PP)

Zaměření: Zdravé klima ve třídě (prevence šikany)

Název: Ve třídě žijeme dobře a bezpečně

Realizátor: TU/školní metodička prevence, případně PPP Rumburk

Cíl: Uskutečnit TH, případně další aktivity zaměřené na podporu zdravého klimatu ve třídách

- a) v 1. ročnících – alespoň 2x v každém pololetí
- b) ve 2. až 4. ročnících – alespoň 1x v každém pololetí
- c) další aktivity či TH dle aktuálního stavu v každé třídě

Preventivní program B/2:

Zaměření: Aktuální rizika současnosti (nebezpečí drog, svět „online“) a odpovědnost za sebe a svůj život

Název: Je důležité znát rizika a správně se rozhodovat...

Realizátor: Teen Challenge, E-Duha (pan Hanák), LeapMakers (M. Vinš, M. Škoda)

Cíl: Realizovat ve třídách 2. ročníku aktivity zaměřené na prevenci látkových závislostí, ve třídách 3. ročníku aktivity zaměřené na prevenci nelátkových závislostí a ve třídách čtvrtého ročníku aktivitu zaměřenou na převzetí odpovědnosti sám za sebe, svůj život, kritické myšlení...

C. Specifická prevence – řešení jednotlivých případů rizikového chování žáků, včetně pomoci žákům s osobními problémy

Cíl: Řešit všechny případy rizikového chování žáků, případně jim pomáhat s řešením osobních problémů ve spolupráci se zainteresovanými pedagogy, rodiči, případně dalšími organizacemi či odborníky

D. Specifická prevence na DM

Realizovat v každé výchovné skupině na DM preventivní aktivity zaměřené na nejfrekventovanější typy RCH.

Časový harmonogram: jedna aktivita v každé skupině v každém pololetí

Zodpovídá: vedoucí vychovatel DM

E. Nespecifická prevence

Cíl: Realizovat pestré aktivity nespecifické prevence tak, aby se každý žák školy mohl zúčastnit alespoň jedné v každém pololetí

----- CÍLOVÁ SKUPINA: RODIČE -----

Aktivita 1.

Poskytovat rodičům informace z oblasti prevence rizikového chování (webová stránka školy, informační nástěnka, časopis Bezevšeho, třídní schůzky)

Časový harmonogram: dle aktuální potřeby

Zodpovídá: školní metodik prevence

Aktivita 2.

Seznámit rodiče žáků prvních ročníků s PP školy + představit jim školní metodičku prevence

Časový harmonogram: září 2019

Zodpovídá: školní metodik prevence

Aktivita 3.

Spolupracovat s rodiči při řešení jednotlivých případů RCH

Časový harmonogram: průběžně dle aktuální potřeby

Zodpovídá: školní metodik prevence, zástupce ředitele pro TV, výchovný poradce

----- CÍLOVÁ SKUPINA: UČITELÉ -----

Aktivita 1.

Seznámit učitele s aktuálním PP a jejich úkoly v něm

Časový harmonogram: září 2020

Zodpovídá: školní metodik prevence

Aktivita 2.

Nabízet učitelům literaturu, filmy, případně nové informace z oblasti prevence rizikového chování

Časový harmonogram: průběžně během školního roku

Zodpovídá: školní metodik prevence

Aktivita 3.

Spolupracovat s učiteli při řešení jednotlivých případů RCH

Časový harmonogram: průběžně během školního roku

Zodpovídá: školní metodik prevence

Aktivita 3.

Zabezpečit vzdělávání učitelů v oblasti prevence RCH

Časový harmonogram: září 2019

Zodpovídá: ředitel školy

4. HODNOCENÍ PROGRAMU:

- a) přehled splněných plánovaných aktivit
- b) vyhodnocení dotazníku (ZDRAVÉ A BEZPEČNÉ KLIMA VE TŘÍDĚ)

5. ROZPOČET PROGRAMU:

Preventivní aktivity externích organizací:

Teen Challenge: 2x 600Kč = 1200 Kč (2.A, 2.S) (600 Kč/1 třída/90 minut)

Závislost ON LINE: 2 000 Kč až 2 200 Kč (3.A, 3.S) (40 Kč/žák/90 minut)

Leap Makers: 3 000 Kč až 3 600 Kč (4.P, 4.S) (60 Kč/žák/90 minut)

Celkem: maximálně 7 000 Kč Kč

ŠKOLNÍ PROGRAM PROTI ŠIKANOVÁNÍ - je součástí PP (metody řešení a opatření na prevenci a nápravu šikanování)

V PP SOŠ mgp pro rok 2020/21 JE VE VZTAHU K PROBLEMATICE ŠIKANY ZAKOTVENO:

DLOUHODOBÉ CÍLE (ŠPS)

** Vytvářet pozitivní sociální klima zlepšováním kvality vztahů ve třídě a škole a důsledným řešením každé šikany a dalších problémů žáků (prevence záškoláctví a šikany).

KRÁTKODOBÉ CÍLE (specifické, konkrétní) – PRO ŠKOLNÍ ROK 2020/21

B. Specifická prevence – preventivní programy:

1. Preventivní program B/1: (stěžejní část PP)

Zaměření: Zdravé klima ve třídě (prevence šikany)

Název: Ve třídě žijeme dobře a bezpečně

Realizátor: TU/školní metodička prevence, případně PPP Rumburk

Cíl: Uskutečnit TH, případně další aktivity zaměřené na podporu zdravého klimatu ve třídách

- a) v 1. ročnících – alespoň 2x v každém pololetí
- b) ve 2. až 4. ročnících – alespoň 1x v každém pololetí
- c) další aktivity či TH dle aktuálního stavu v každé třídě

2. Projekt „Nenech to být“ - škola je do něj aktivně zapojena, žáci jsou s ním seznámeni na začátku září, další informace pak na informačním panelu školní metodičky prevence

3. Monitorovat a následně řešit všechny náznaky i počínající šikany – součást:

C. Specifická prevence – řešení jednotlivých případů rizikového chování žáků, včetně pomoci žákům s osobními problémy

Cíl: Řešit všechny případy rizikového chování žáků, případně jim pomáhat s řešením osobních problémů ve spolupráci se zainteresovanými pedagogy, rodiči, případně dalšími organizacemi či odborníky

POSTUPY, ÚKOLY, AKTIVITY..., KTERÉ NEJSOU ZDŮRAZNĚNY ČI ZAKOTVENY V PP:

1. Realizační tým: ředitel, zástupkyně ředitele pro TV, zástupce ředitele pro OV, školní metodička prevence, příslušný třídní učitel, učitel...

2. Ochranný režim:

a) Školní řád:

Škola má ve školním řádu zakotven zákaz chování mající charakter šikanování a opatření, která se váží k tomuto porušení školního řádu.

b) Učitelé vykonávají dozor o přestávkách

c) Škola má pravidla používání informačních a komunikačních technologií, internetu a mobilních telefonů: Pokud má student u sebe mobilní telefon, je povinen mít ho během

vyučování a zkoušek vypnutý. Je zakázáno zneužívání informačních technologií ke znevažování důstojnosti.

d) Škola má na rizikových místech umístěny kamery (šatny, chodby, prostor u automatu) a je během dne a po vyučování uzamčena

e) Jsou stanovena nápravná opatření:

(Projevy šikany jsou považovány za závažné porušení povinností stanovených školním řádem)

- výchovná opatření vycházející ze školního řádu
- snížení známky z chování
- převedení do jiné třídy
- ředitel školy doporučí rodičům dobrovolné umístění dítěte do pobytového oddělení střediska výchovné péče, případně doporučí realizovat dobrovolný diagnostický pobyt žáka v diagnostickém ústavu;
- ředitel školy podá návrh orgánu sociálně-právní ochrany dítěte k zahájení práce s rodinou, případně k zahájení řízení o nařízení předběžného opatření či ústavní výchovy s následným umístěním v diagnostickém ústavu;
- škola umožní agresorovi individuální výchovný plán
- doporučuje se dále pracovat s agresorem (vedení k náhledu na vlastní chování, motivy apod.) i s obětí šikany. V případě potřeby doporučit zákonnému zástupci péči dítěte v PPP, SVP nebo jiných odborníků – klinických psychologů, psychoterapeutů nebo psychiatrů, případně převedení do jiné třídy.

3. Společný postup řešení při výskytu šikany ve škole:

- Školní metodik prevence na podkladě kvalifikovaného odhadu stadia a formy šikanování rozhodne, zda řešení zvládne škola sama nebo si povolá odborníka.
- Postup v situacích, které, škola zvládne nebo musí zvládnout sama:

a) Scénář pro obyčejnou počáteční šikanu:

- Rozhovor s informátory, oběťmi...
- Nalezení vhodných svědků – rozhovor s nimi
- Ochrana oběti
- Předběžná diagnóza a volba ze dvou typů scénářů (1. Rozhovor s oběťmi a rozhovor s agresory směřuje k metodě usmíření, 2. Rozhovor s agresory směřuje k metodě nátlaku)
- Realizace vhodné metody
(Metoda usmíření – jde o proměnu vztahů mezi oběťmi a agresory – psychotechniky
Metoda vnějšího nátlaku – přinutit trestem a strachem viníky k zastavení šikany a dodržování
norem chování – výchovný rozhovor, výchovná opatření, výchovná komise)
- Třídnická hodina – efekt metody usmíření nebo efekt nebo oznámení o potrestání agresorů
- Rozhovor s rodiči oběti, rozhovor s rodiči agresora
- Třídní schůzka a- info všem rodičům
- Práce s celou třídou – techniky na zlepšení vztahů
- nastavení pravidel

b) Scénář pro pokročilou neobvyklou šikanu (tzv. výbuch skupinového násilí či školní lynčování) – tzv. Poplachový plán:

(Nelze čekat na odborníka – oběti ohroženi na zdraví či životě a později nemožno vyšetřit

Garantem proškolená metodička prevence)

- Zvládnutí vlastního šoku – bleskový odhad závažnosti a formy
- Záchrana oběti, zastavení násilí
- Zalarmování nejbližších pedagogů a info vedení
- Zabránění domluvě na křivé výpovědi
- Další pomoc oběti (lékař...)

- Oznámení policii, navázání kontaktu se specialistou na šikanování, informování rodičů
- Rozhovor s oběťmi a informátory
- Rozhovor se svědky
- Rozhovor s agresory
- metoda vnějšího nátlaku a změna konstelace skupiny

4. Ohlašovací povinnost školy při výskytu šikany:

- Dojde-li v souvislosti se šikanou k jednání, které by mohlo naplňovat znaky přestupku či trestného činu – obrací se škola na Policii ČR
- Škola se obrací na OSPOD pokud má podezření z ohrožení žáka (buď proto, že žák někoho svým chováním ohrožuje sám sebe) a pokud rodiče nespolupracují
- Dojde-li k šikaně v průběhu vyučování, s ním souvisejících činnostech nebo při poskytování školských služeb – má škola povinnost tuto skutečnost oznámit zákonnému zástupci žáka, který byl útočníkem, i žáka, který byl obětí

5. Primární prevence šikanování – viz výše – Krátkodobé cíle

6. Vzdělávání:

Školní metodik prevence se průběžně vzdělává v otázkách prevence

7. Spolupráce s rodiči:

Škola aktivně spolupracuje s rodiči na ochraně žáků před šikanou:

- Info rodičům v případě výskytu šikany
- Seznámení rodičů se Školním programem proti šikanování a s dalšími informacemi o šikaně na webových stránkách školy a na třídních schůzkách
- Info rodičům o zapojení školy do projektu „Nenech to být“

Vypracovala: školní metodička prevence Bc. L. Obergruberová
28.8. 2020